

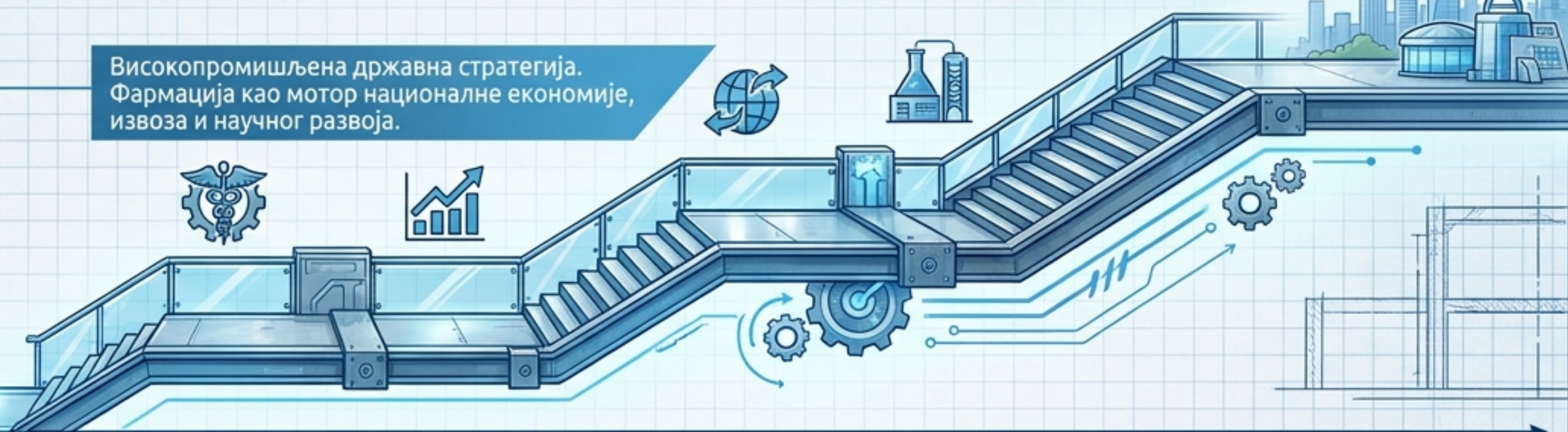
Фармација као стуб националне безбедности

Упоредна анализа
стратешких модела
Србије и Словеније.

Раскрсница 2000. године и два потпуно супротна пута.

Високопромишљена државна стратегија.
Фармација као мотор националне економије,
извоза и научног развоја.

Доктрина брзе распродаје ради попуњавања буџетских рупа.
Деиндустријализација и урушавање домаћих фабрика.

Период након 2000. године
није био резултат случајности,
већ директна последица
стратешког планирања
планирања наспрам
предаторске ликвидације.

Година
2000.

Словеначки модел двоструког мотора ослања се на суверенитет и глобализацију.

Словенија је транзицију претворила у причу о два економски подједнако успешна, али структурно различита гиганта.

Пут Крке:
Тврђава националног
суверенитета

Контрола и
аутономија

Државно стратешко
партнерство

Апсолутна
вертикална
интеграција

Пут Лека:
Максимална
капитализација

Глобална
интеграција

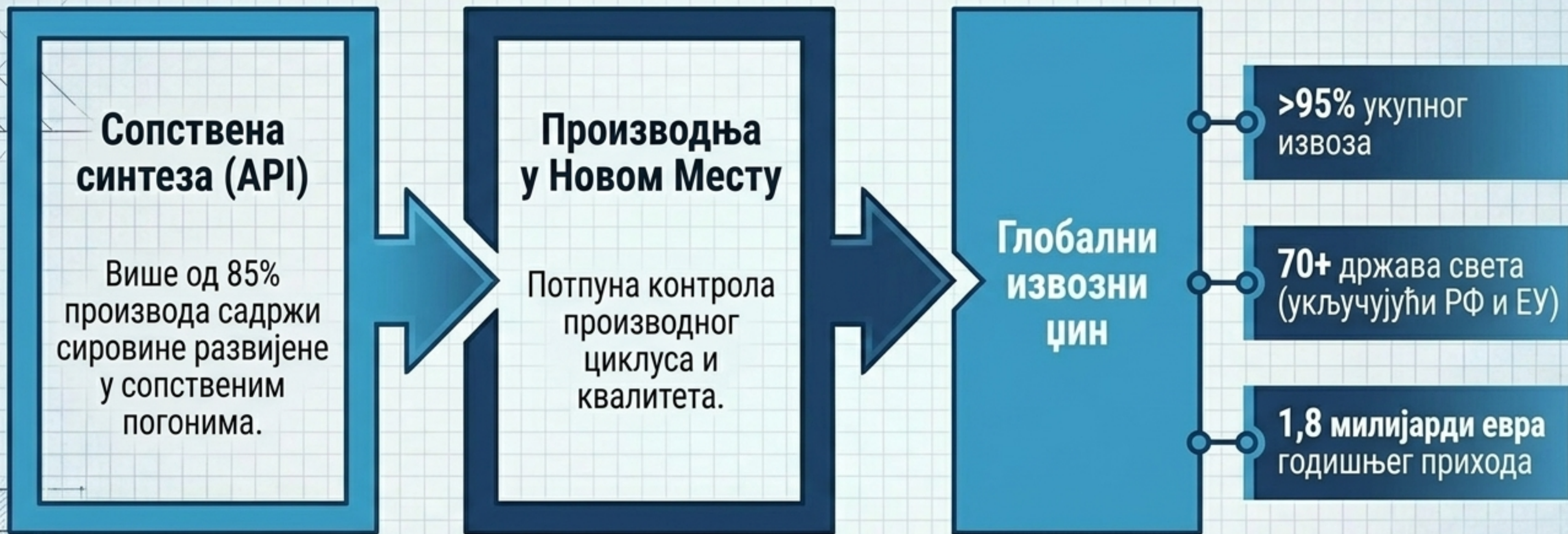
Трансфер високе
технологије

Епицентар за
биофармацију

Држава као супериоран стратешки партнер у одбрани „Крке”

Апсолутна вертикална интеграција гарантује независност ланца снабдевања.

Компанија константно пуни словеначки буџет кроз порезе и дивиденде, уместо да извлачи профит из земље.

Стратешка капитализација „Лека“ уласком у глобални систем.

ЗЛАТНА ПРОДАЈА (2002)

ЛЕК (Словенија) → Novartis

863

милиона евра

Продата као врхунски профитабилна компанија уз апсолутну заштиту домаћих научно-истраживачких капацитета.

ДУЖНИЧКА ПРОДАЈА

ГАЛЕНИКА (Србија)

16

милиона евра

Продата из огромних дугова за симболичну суму након вишегодишњег исцрпљивања ресурса.

Трансформација Љубљане и Менгеша у глобални биотехнолошки епицентар.

>1 милијарда евра
инвестиција од
стране Новартиса.

Биолошки
и биолошки
слични лекови
(Biosimilars)

Најсофистициранији сегмент
модерне фармације.

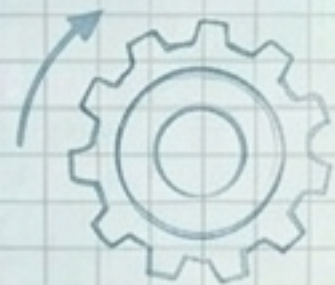
Стандардни
генерички лекови.

Технолошка срж
глобалног система
Сандоз (Sandoz).

Обичне јефтине пакернице.

Словеначки преговарачи
категорички одбили овај
статус приликом продаје.

Матрица дијагностике: Словеначки матрикс наспрам Српског транзиционог модела.

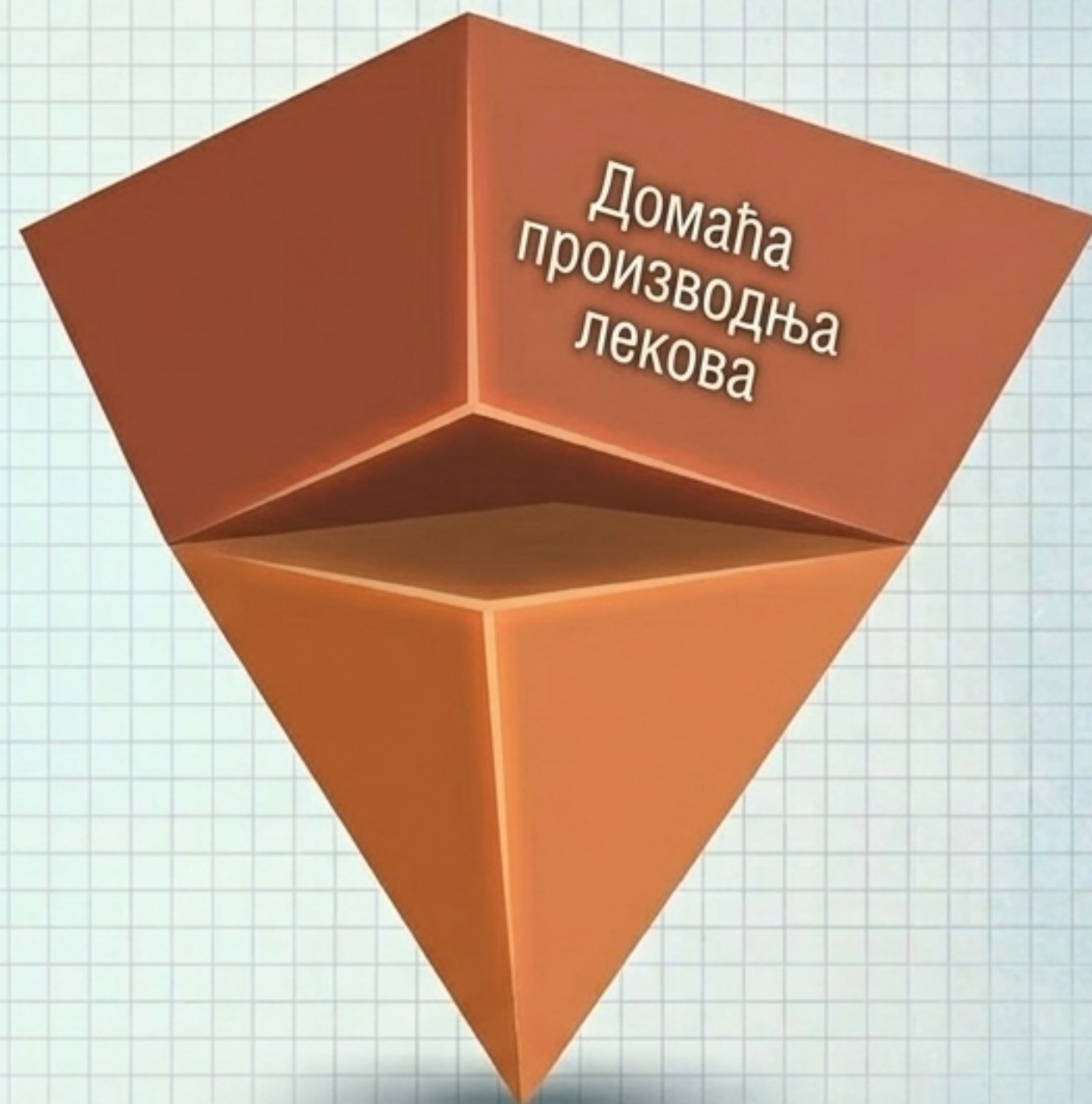

Србија: Транзициони модел

Словенија: Стратешки матрикс

Однос према сировинама	Уништена примарна синтеза; потпуна увозна зависност од Азије.	Развијена сопствена синтеза (Крка); апсолутна независност снабдевања.
Улога државе у систему	Урушавање кроз дужничке троуглове и потпуно нерегулисано тржиште веледрогерија.	Стратешка одбрана националних интереса преко државних холдинг фондова.
Технолошки ниво	Сведено на производњу стандардних, старијих генеричких таблета и капсула.	Врх светске биотехнологије и софистицираних биофармацеутских лекова.
Третман стручног кадра	Деградација фармацеута у трговце; масован одлив мозгова на Запад.	Високоплаћени R&D центри; активни увоз стручног кадра из читавог региона.

Разлика између сопствене примарне синтезе и потпуне увозне зависности.

Увоз прахова из Кине и Индије

Стратешка одбрана националних интереса наспрам дужничких троуглова.

Српски слом (Доктрина Динкић-Влаховић-Милосављевић)

Словеначка линеарна одбрана

Држава

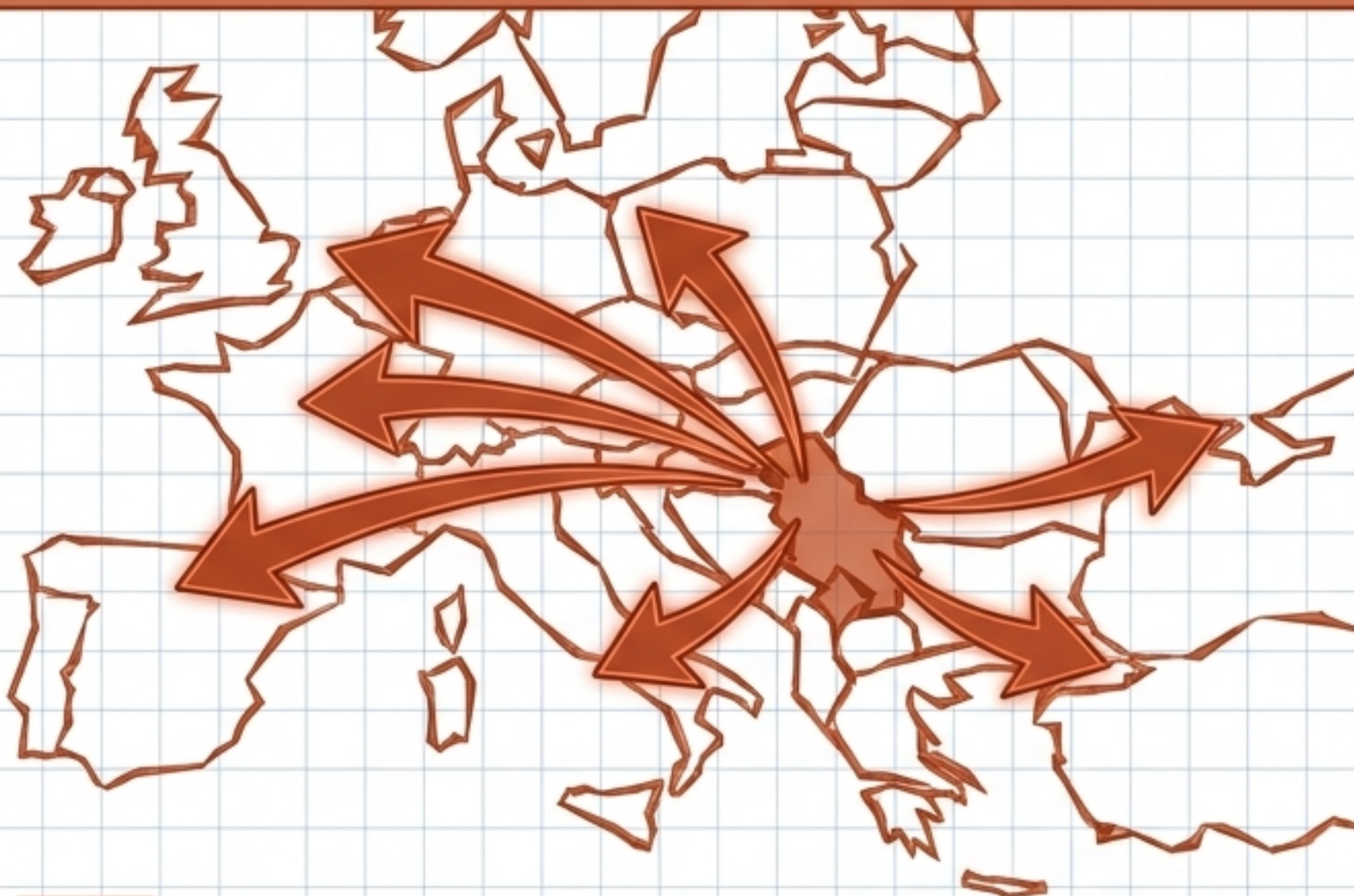
Строга регулаторна контрола

Домаћи произвођачи

Без гушења кроз монополистичку вертикалну интеграцију великих логистичких ланаца.

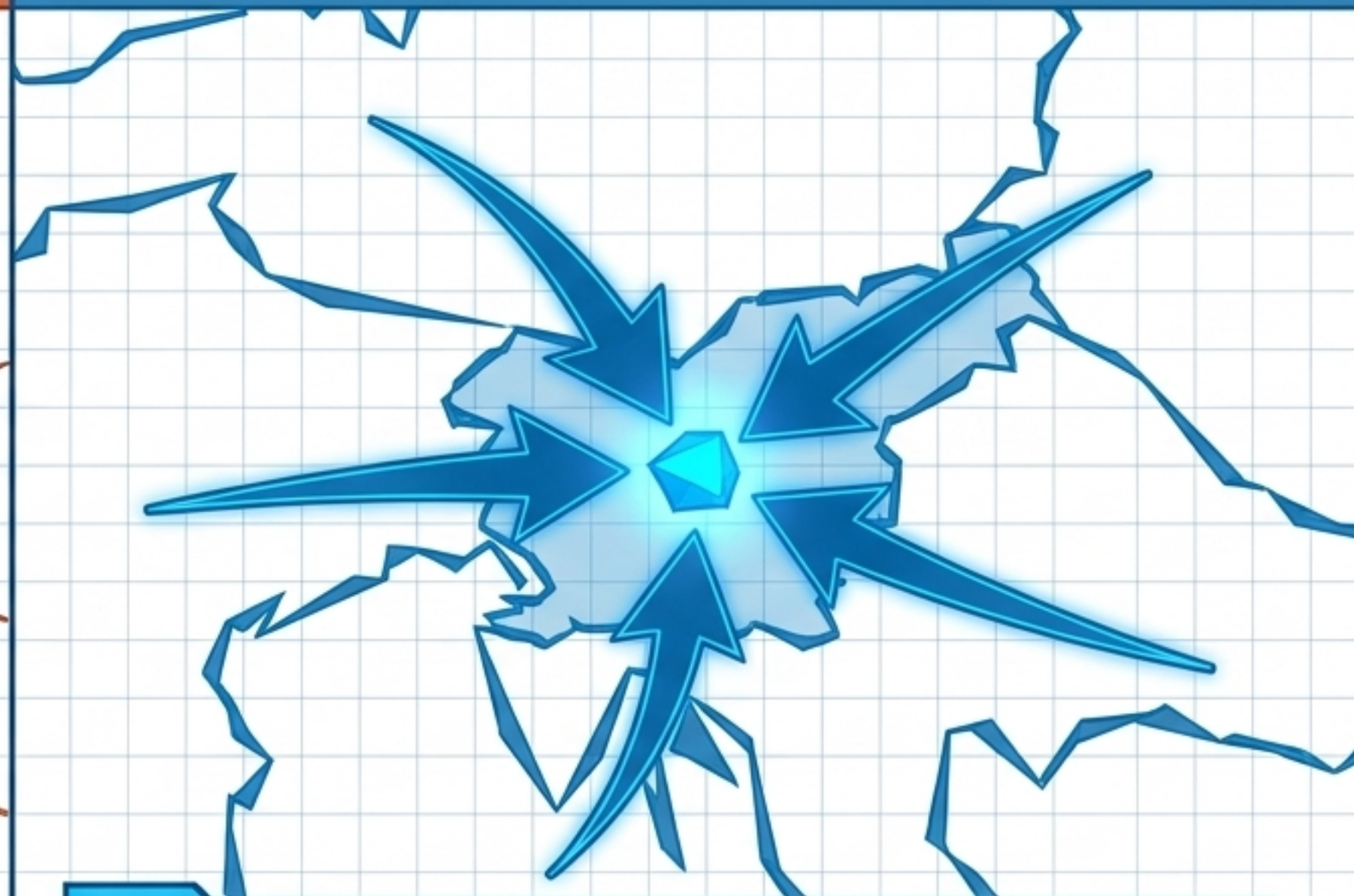
Технолошки врх задржава таленте, док генерика изазива одлив мозгова.

Генерички плафон (Србија)

Сведено на старије генеричке форме.
Професионална деградација фармацеута у трговца.
Масован одлив стручних капацитета.

Биотехнолошки магнет (Словенија)

Развој комплексних биофармацеутских лекова.
Високоплаћени послови у домаћим R&D центрима.
Увоз стручног кадра.

Последице повлачења државе: предаја система страним корпоративним централама.

Србија је свој систем и здравствени буџет предала на управљање страним логистичким ланцима, губећи контролу над сопственим тржиштем.

Суштинска лекција: Фармација је одбрана економске суверености.

НАЦИОНАЛНА БЕЗБЕДНОСТ

Паметни капитал

Подршка развоју и задржавање стручњака

Фискална независност

Аутономија ланаца снабдевања и наплата дивиденди

Словенија је разумела оно што је Србија игнорисала – здравство није само комерцијално тржиште, већ критични сектор економске суверености државе.

Стратешки нацрт за креаторе политика.

Очувати суверенитет синтезе

Држава мора заштитити примарну производњу (API) као стратешки ресурс, а не само као комерцијалну робу.

Инвестирати у биотехнологију

Само прелазак са старе генерике на комплексне биолошке лекове и биофармацију спречава одлив мозгова.

Сломити дужничке троуглове

Велики логистички ланци и веледругерије морају бити под строгим регулативом, без могућности монополистичке интеграције.